

REGERINGSRÄTTENS BESLUT

Mål nr
956-08

meddelat i Stockholm den 14 december 2009

KLAGANDE

AA

Ombud: Advokat Mathias Blomberg
CJ Advokatbyrå AB
Kungsgatan 67
903 26 Umeå

MOTPART

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Sundsvalls beslut den 7 december 2007 i mål nr 3371-07

SAKEN

Assistansersättning; fråga om prövningstillstånd i kammarrätt

---

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten upphäver det överklagade beslutet och meddelar AA prövningstillstånd för prövning i Kammarrätten i Sundsvall av hennes överklagande av Länsrätten i Västerbottens läns dom den 25 oktober 2007 i mål nr 1203-07. Handlingarna överlämnas till kammarrätten för fortsatt handläggning.

Dok.Id 82894

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

BAKGRUND

AA var beviljad assistansersättning enligt lagen (1993:389) om assistansersättning upp till 1 936 timmar per sexmånadersperiod, motsvarande i genomsnitt 74 timmar i veckan. Försäkringskassan beslutade i mars 2007 att avslå en ansökan från AA om utökad assistansersättning till 168 timmar per vecka, dvs. dygnet runt, och beviljade i genomsnitt 111 timmar per vecka. AA överklagade beslutet hos Länsrätten i Västerbottens län och yrkade att hon skulle beviljas assistansersättning dygnet runt.

Länsrätten avslog överklagandet i dom den 25 oktober 2007 (mål nr 1203-07) och anförde bl.a. följande. Det är ostridigt att AA har ett svårt flerfunktionshinder som innebär att hon har ett omfattande omvårdnadsbehov under i stort sett hela dygnet. Ett barn i AAs ålder utan funktionshinder måste fortfarande anses ha ett betydande behov av hjälp och stöd av sina föräldrar. För ett så litet barn torde det inte vara möjligt att beräkna alla dygnets timmar som assistansberättigad tid. Det är därför rimligt att med hänvisning till föräldraansvaret bortse från viss del av den tid som krävs för att tillgodose hennes hjälpbehov.

Genom det nu överklagade avgörandet beslutade kammarrätten att inte meddela prövningstillstånd.

YRKANDE M.M.

AA yrkar att Regeringsrätten meddelar prövningstillstånd i kammarrätten och anför bl.a. följande. Prövningen av föräldraansvarets omfattning är en av de mest svårbedömda frågorna när det gäller barns rätt till assistansersättning. Med hänsyn till att utredningen i målet är relativt omfattande och hjälpbehovet i allt väsentligt är ostridigt borde det, inte minst mot bakgrund av att underinstansen inte motiverat sin bedömning av det påstådda föräldraansvaret, ha framstått som osäkert för kammarrätten huruvida länsrätten kommit till ett riktigt slut.

Mål nr
956-08

Försäkringskassan medger att AA meddelas tillstånd för prövning i kammarrätten och anför bl.a. följande. Det behövs fler vägledande avgöranden i frågan om hur föräldraansvarets omfattning ska bedömas vid avgörande av rätten till assistansersättning för att tillgodose de grundläggande behoven hos små barn med grava funktionsnedsättningar. I RÅ 2008 ref. 17 ansågs att en femåringens behov av omvårdnad till följd av funktionsnedsättning i sin helhet skulle tillgodoses genom assistansersättning. Det var i det fallet till stor del fråga om speciell vård av rent tekniskt slag. Föräldraansvaret ansågs inte omfatta den typen av vård. AA var vid Försäkringskassans beslut i mars 2007 drygt tre år gammal och hennes behov kan inte jämföras med de behov femåringen i det refererade målet hade. Föräldraansvaret måste därför uppskattas uppgå till ett visst antal timmar per dygn vid avgörande av rätten till assistansersättning. Enligt Försäkringskassans mening borde prövningstillstånd ha meddelats i kammarrätten för att ytterligare klargöra rättsläget.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 34 a § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291), FPL, meddelas prövningstillstånd i kammarrätt om 1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, 2. anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller 3. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Av 6 kap. 2 § andra stycket föräldrabalken framgår att den som har vårdnaden om ett barn har ett ansvar för barnets personliga förhållanden och ska se till att barnets behov av bl.a. omvårdnad och trygghet blir tillgodosedda. Av lagrummet framgår vidare att vårdnadshavare även svarar för att barnet får den tillsyn som behövs med hänsyn till dess ålder, utveckling och övriga omständigheter.

Regeringsrätten har i tidigare avgöranden uttalat sig om hur föräldraansvaret enligt föräldrabalken ska beaktas vid bedömningen av rätten till personlig assistans för barn i olika situationer, t.ex. RÅ 1997 ref. 23 I och RÅ 2008 ref. 17. Hur föräldraansvaret ska beaktas vid bedömningen av ett barn i AAs situation har

BESLUT

Mål nr
956-08

emellertid inte belysts i något vägledande rättsfall. Det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt. Därför ska prövningstillstånd i kammarrätten meddelas enligt 34 a § andra stycket 1 FPL.

Susanne Billum

Kjerstin Nordborg

Peter Kindlund

Lennart Hamberg

Henrik Jermsten

Charlotta Berglund

Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. II

Föredraget 2009-11-25